

Perpelių (*Alosa fallax* (Lacépède)) gausumas, biologija ir ekologinės ypatybės Kuršių marių ekosistemoje

Toma Žemgulytė
Vilniaus universitetas

SANTRAUKA

Kuršių mariose perpelių gausumas smarkiai pradėjo augti nuo 1994 m. Tyrimams buvo naudojami įvairaus ilgio ir akytumo tinklaičiai, bendras migravusių perpelių kiekis kiekvienais metais į Kuršių marias (2003-2007 m.) siekė 250-400 tūkstančių individų. Pati intensyviausia migracija pastebėta gegužės-birželio mėnesiais. Dažniausiai neršė 1,5-2,5 m gylyje. Pagal mitybos būdą perpelės, kaip ir kitos silkiažuvės, priskirtinos prie rega besivadovaujančių zoofagų. Suaugusios žuvys priešnerštinių migracijų ir santalkų metu beveik nesimaitina. Perpelė daugiausia minta zooplanktonu (54,7 %) bei chironomidais (39,6 %). Žuvų jaunikliai (daugiausiai kuojų lervutės) sudarė tik 5,7 %. Perpelių patelių kūno ilgis svyravo nuo 34,5 iki 51 cm, dažniausiai pasitaikė 41-47 ilgio cm (L) patelės. Patinų kūno ilgis svyravo nuo 29 iki 49,2 cm, dažniausiai pasitaikė 35-45 cm. Eksperimentinių sugavimų metu sugautos patelės dažnai ilgiu, svoriu ir metais lenkė patinėlius. Vykdam tyrimus kasmet buvo stebimas perpelių vidutinio amžiaus, ilgio ir masės didėjimas. Tai liudija, kad į Kuršių marias migruojanti perpelių populiacija yra stabili, verslinės žvejybos įtaka dar nėra ypač didelė.

Rekomendacija - Siekiant, kad perpelių gausumas ir toliau didėtų, pagrindinėje perpelių nerštavietėje rekomenduojama ir ateityje drausti žvejybą marinėmis gaudyklėmis. Kadangi perpelių nerštaviečių akvatorijos pastoviai didėja, naujai nustatytose nerštavietėse irgi reiktų apriboti žvejybą gaudyklėmis. Būtina, kad analogiški draudimai verslinei žvejybai būtų įvesti ir Kaliningradui priklausančioje Kuršių marių dalyje esančiose perpelių nerštavietėse.